

Ekkor azt kapjuk, hogy a mechanizmus pontosan akkor szigorúan szubkonzervatív, ha a

$$B_1\{y_1 \in \mathbb{T}; A^T y_1 = 0, y_1 \vdash 0\} = \left\{ \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \in \mathbb{T}; \gamma u - v = 0, \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \vdash 0 \right\}$$

halmaz üres. Ez a halmaz viszont a következő két részhalmaz egyesítése:

$$\left\{ \begin{pmatrix} u \\ 0 \end{pmatrix} \in \mathbb{T}; \gamma u = 0, u \vdash 0 \right\},$$

(ez szerepel (4.1)-ben), és

$$\left\{ \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \in \mathbb{T}; \gamma u = v, u \geq 0, v \vdash 0 \right\},$$

Ezen halmaz üres volta ekvivalens azzal, hogy a mechanizmus nem tömegtermelő. \square

A tételből (4.1) nem hagyható el; ezt mutatja a

4.1. *Példa.* A $\mathcal{X} \longleftrightarrow \mathcal{Y}$ reakció nem tömegtermelő, és nem szigorúan szubkonzervatív.

4.1. *Megjegyzés.* A (4.1) állítás dinamikai szempontból — például a szokásos determinisztikus modellben értelmezve — azt jelenti, hogy ha egy mechanizmus szigorúan szubkonzervatív, akkor egyetlen állapotból kimozdulva sem juthatunk vissza ugyanoda. Ez tulajdonképpen igen természetes, hiszen ρ -val mérve az anyagokat minden elemi reakció végbemenetele tömegvesztéssel jár. Ha vissza tudnánk térni egy állapotba, akkor valamikor nyerni is kellene tömeget.

4.4. *TÉTEL.* Egy mechanizmus pontosan akkor

(i) szubkonzervatív, ha nem tömegtermelő és

$$(4.2) \quad \{x > 0; \gamma x = 0\} = \emptyset;$$

(ii) szuperkonzervatív, ha nem tömegfogyasztó és (4.2) teljesül.

Bizonyítás. Elegendő a tétel első felét bizonyítanunk.

Egy mechanizmus pontosan akkor szubkonzervatív, ha

$$\{\rho > 0; \rho^T \gamma \neg 0^T\} \neq \emptyset.$$

Alkalmazzuk az F.2. tételt a következő szereposztással: legyen $N := M$, és legyen $M_1 := M$, $A := -I_M$; $M_2 := R$, $B := \gamma^T$; $M_3 := 0$. Ekkor azt kapjuk, hogy a mechanizmus pontosan akkor szubkonzervatív, ha a

$$B_1 = \{(y_1, y_2) \in \mathbb{T}; -y_1 + \gamma y_2 = 0, y_1 \vdash 0, y_2 \geq 0\}$$

és a

$$B_2 = \{(y_1, y_2) \in \mathbb{T}; -y_1 + \gamma y_2 = 0, y_1 \geq 0, y_2 > 0\}$$

üres. $B_1 = \emptyset$ azt jelenti, hogy a mechanizmus nem tömegtermelő, $B_2 \setminus B_1 = \emptyset$ pedig egyenértékű (4.2) fennállásával. \square